

**ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΘΕΣΗΣ &
ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ & ΜΕΛΕΤΩΝ –
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4412/2016 ΜΕ ΤΟΝ Ν.
4782/2021 (ΜΕΡΟΣ ΙΙ)**

Εισηγητής:

ΖΗΣΗΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΑΤΗΣ

Πολιτικός Μηχανικός, MSc ΕΜΠ

Συγγραφέας Τεχνικής Νομοθεσίας & Διαχείρισης Έργων

Εισηγητής Ν.4412/2016 ΕΚΔΔΑ

Στοιχεία επικοινωνίας

Web site:

zpastamatis.gr

E-mail επικοινωνίας:

zpastamatis@gmail.com

Τροποποιήσεις που αρχίζουν να ισχύουν από τη δημοσίευση του νόμου

Άρθρο	Θέμα
44	Τεχνική επάρκεια αναθετουσών αρχών στις δημόσιες συμβάσεις έργων και μελετών
146	Ημερολόγιο του έργου
164	Υποκατάσταση
165	Υπεργολαβία κατά την εκτέλεση - Εγκεκριμένος υπεργολάβος – Κατασκευαστική κοινοπραξία
174	Διοικητική επίλυση συμβατικών διαφορών
176	Διαιτητική επίλυση διαφορών
189	Έγκριση της μελέτης - Παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης
185	Υποκατάσταση του αναδόχου
198	Διοικητική και δικαστική επίλυση διαφορών
221	Όργανα διενέργειας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημόσιων συμβάσεων

Τροποποιήσεις που αρχίζουν να ισχύουν από 1^{ης}/06/2021

Άρθρο	Θέμα
49	Επάρκεια προϋπολογισμού, ωριμότητα, μελέτες
50	Δημόσιες συμβάσεις έργων με αξιολόγηση μελέτης
76	Κριτήρια επιλογής σε διαδικασίες σύναψης ΔΣ έργου
77	Κριτήρια επιλογής σε διαδικασίες σύναψης ΔΣ μελέτης
88	Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές
94	Περιεχόμενο φακέλου «Τεχνική Προσφορά»
116	Επιλογή των διαδικασιών
118	Απευθείας ανάθεση
120	Έναρξη διαδικασίας σύναψης σύμβασης
124	Οικονομικές προσφορές στις δημόσιες συμβάσεις έργων
142	Ψηφιακό αρχείο βαθμολόγησης

Τροποποιήσεις που αρχίζουν να ισχύουν από 1^{ης}/09/2021 (Α)

Άρθρο	Θέμα
45	Συγκρότηση και τήρηση φακέλου δημόσιας σύμβασης
136	Διοίκηση του έργου – Παρακολούθηση και επίβλεψη
136Α	Διοίκηση του έργου – Παρακολούθηση και επίβλεψη έργων κάτω των ορίων – Μητρώο επιβλεπόντων ελεγκτών μηχανικών-Εξουσιοδοτική διάταξη
138	Γενικές υποχρεώσεις του αναδόχου
141	Πειθαρχικές ευθύνες διοικητικών οργάνων
144	Σύμπραξη του μελετητή στην κατασκευή - Πρόσθετες εγγυήσεις – Ευθύνη
145	Χρονοδιάγραμμα κατασκευής-
147	Προθεσμίες
148	Ποινικές ρήτρες για παραβίαση προθεσμιών έργου
149	Ρήτρα πρόσθετης καταβολής (πριμ)
150	Προκαταβολές
151	Επιμετρήσεις
152	Λογαριασμοί
153	Αναθεωρήσεις
154	Απολογιστικές εργασίες

Τροποποιήσεις που αρχίζουν να ισχύουν από 1^{ης}/09/2021 (B)

Άρθρο	Θέμα
155	Επείγουσες και απρόβλεπτες πρόσθετες εργασίες
158	Ειδικά θέματα τροποποιήσεων συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους
157	Βλάβες στα έργα – Αποζημιώσεις
159	Ακαταλληλότητα υλικών - Ελαττώματα - Παράλειψη συντήρησης
160	Έκπτωση αναδόχου
161	Διακοπή εργασιών - Διάλυση της σύμβασης
168	Βεβαίωση περάτωσης εργασιών
169	Διοικητική παραλαβή για χρήση
170	ΕΣΤΙΜ-ΤΕΜ
171	Χρόνος υποχρεωτικής συντήρησης έργων
172	Παραλαβή

Άρθρο	Θέμα
183	Διοίκηση σύμβασης μελέτης
183Α	Μητρώο Επιβλεπόντων Ελεγκτών Μηχανικών
184	Προθεσμίες – Χρονοδιάγραμμα
185	Ποινικές ρήτρες
187	Καταβολή της αμοιβής του αναδόχου
190	Αποζημίωση του αναδόχου λόγω υπερημερίας του εργοδότη
191	Έκπτωση του αναδόχου
192	Διάλυση της σύμβασης
194	Αποζημίωση αναδόχου σε περίπτωση διάλυσης της σύμβασης
196	Τεχνικές προδιαγραφές
345	Πεδίο εφαρμογής

Χρόνος έναρξης διαδικασίας σύναψης ΔΣ

άνω των ορίων

- Άρθρο 61 Ν. 4412/2016
- ως χρόνος έναρξης των διαδικασίας (ανοικτής, κλειστής κλπ.) νοείται η **ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης σύμβασης στην ΕΕΕΕ** όταν η τελευταία χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης διαγωνισμού

κάτω των ορίων

- Άρθρο 120 Ν. 4412/2016
- ως χρόνος έναρξης των διαδικασιών του άρθρου 26 («Επιλογή των διαδικασιών») νοείται η **ημερομηνία δημοσίευσης της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ**, ανά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 66.

Ως προς τις τροποποιήσεις που άρχισαν να ισχύουν από **09.03.2021**:

- Εφόσον η διακήρυξη αναρτηθεί στο ΚΗΜΔΗΣ μετά την 9η/03/2021, η διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης θα διέπεται από το καθεστώς των διατάξεων του Ν.4412/2016, όπως αυτές τροποποιήθηκαν με τον Ν.4782/2021 και η ισχύς τους έχει ήδη αρχίσει από 09.03.2021
  - π.χ. η ΕΔ θα ορισθεί από την ΑΑ και
  - δεν θα προκύψει από κλήρωση (σύμφωνα με το προϊσχύον καθεστώς).
- **2339/16/04/2021 ΕΑΑΔΗΣΥ** : «Ειδικά ως προς τις συμβάσεις έργων και μελετών, **οι ΑΑ προσαρμόζουν την ΕΣΥ** και συμπεριλαμβάνουν τις διατάξεις εκτέλεσης, οι οποίες έχουν έναρξη ισχύος από τις 9-3-2021»

Ως προς τις τροποποιήσεις που αρχίζουν να ισχύουν από **1^{ης} / 06 / 2021:**

- Δεδομένου ότι **δεν υπάρχει μεταβατική διάταξη**, ισχύει και σε αυτήν την περίπτωση ό,τι αναφέρεται στο 2339/16/04/2021 έγγραφο ΕΑΑΔΗΣΥ
- «Για όλες τις ως άνω διατάξεις, για τις οποίες **δεν υπάρχει ρητή μεταβατική διάταξη**, επισημαίνεται ότι, για ζητήματα διαχρονικού δικαίου, ως προς την εφαρμογή των νέων ρυθμίσεων, ήτοι **αν καταλαμβάνουν και εκκρεμείς διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, οι οποίες έχουν εκκινήσει πριν από τις 9/3/2021 ή ήδη συναφθείσες**, κατά την ως άνω ημερομηνία συμβάσεις (εφόσον πρόκειται για διατάξεις που αφορούν στην εκτέλεση) **αναμένεται η παροχή οδηγιών και κατευθύνσεων, μέσω σχετικής εγκυκλίου, από τα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία»**

Άρθρο 140 παρ. 5

Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Α'

Οι διατάξεις των άρθρων 57 έως 60, 63, 64, 66 έως 79, 82, 89 έως 93, 95 έως 98 και 100

καταλαμβάνουν
διαγωνισμούς, που θα
προκηρυχθούν μετά την
1.9.2021

Συμβάσεις που συνάφθηκαν ή θα
συναφθούν μέχρι την
άνω ημερομηνία

εξακολουθούν να διέπονται από
τις
διατάξεις που ισχύουν κατά τον
χρόνο σύναψής τους

Συνεπώς οι ανωτέρω διατάξεις :

Καταλαμβάνουν διαγωνισμούς

- που θα προκηρυχθούν μετά την 01.09.2021 και φυσικά τις αντίστοιχες συμβάσεις τους
- π.χ. Η ισχύς των διατάξεων του τροποποιημένου Άρθρου 156 εκκινεί από 1ης/09/2021 και αφορά σε Έργα, των οποίων η διακήρυξη δημοσιεύθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ μετά την 01.09.2021"

Δεν καταλαμβάνουν συμβάσεις

- που συνάφθηκαν ή θα συναφθούν μέχρι 01.09.2021 και
- άρα ο διαγωνισμός τους προκηρύχθηκε πριν την 01.09.2021

Πρόοδος διαδικασίας επικαιροποίησης τευχών

Ανακοίνωση ΕΑΑΔΗΣΥ 31-/05/2021:

- Η διαδικασία επικαιροποίησης τευχών και Διακηρύξεων ολοκληρώνεται και
- Θα αναρτούνται σταδιακά από την 04η/06/21

**Ρύθμιση ζητημάτων προσφυγής σε διαδικασία με
διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση
– Άρ. 32^A *(Ισχύς από : 1/06/21)***

Περίπτωση (β) επιτρεπτής προσφυγής στο Άρ.32 (παρ.1)

- β) όπου η ανάθεση έχει **επείγοντα χαρακτήρα** σύμφωνα με την περ. γ` της παρ. 2
  - (στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε
  - γεγονότα **απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή,**
  - δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση)
- Η αξιολόγηση των προσφορών μπορεί να γίνεται σε ενιαίο στάδιο

Οι ανωτέρω περιπτώσεις εξαιρούνται :

- της υποχρεωτικής εφαρμογής των κανόνων που εφαρμόζονται στις επικοινωνίες (της παρ. 1 του άρθρου 22)
- περί υποχρέωσης χρήσης και λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ (του άρθρου 36),
- περί εγγυήσεων (της παρ. 1 του άρθρου 72) και
- περί Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (των παρ. 1 έως 4 του άρθρου 79,

Περιπτώσεις δικαιολογημένης Προσφυγής στη διαδικασία του Άρθρου 32

- **Απόφαση 1291/2019 – Τμήμα Μείζ.** – 7μ. αναθεωρεί την 1045/2019 απόφαση του VI Τμήματος του Ελ. Συν και κρίνει ότι η αποσάθρωση των γεωλογικών σχηματισμών και το ασταθές του υποβάθρου που απεκαλύφθη κατά την διάρκεια κατασκευής της γ' φάσης του Χ.Υ.Τ.Α., παρότι δεν εμφανίσθηκαν σχετικές ενδείξεις κατά την διάρκεια εκτέλεσης της Α' και Β' φάσης του εν προκειμένω Έργου συνιστά απρόβλεπτη περίπτωση (κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 156 ν. 4412/2016).

Διαδικασία του Άρθρου 32 ως αποτέλεσμα απρόβλεπτων περιστάσεων

- [Οδηγία 1/2013/30.12.2013](#) ΕΑΑΔΗΣΥ , οι ΑΑ μπορούν να προβούν σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση λόγω κατεπείγοντος κατόπιν ειδικής αιτιολόγησης για την διαχείριση συνεπειών από έντονα καιρικά φαινόμενα ([άρθρο 32 παρ.2γ Ν.4412/2016](#)), κατόπιν της συνδρομής των εν λόγω προϋποθέσεων :
  - ⇒ κήρυξη της περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης και
  - ⇒ μόνο για τις ποσότητες εκείνες και για το χρονικό εκείνο διάστημα που είναι πράγματι αναγκαία για την άμεση αντιμετώπιση της έκτακτης περίπτωσης. ([Ελ.Συν. Κλ.ΣΤ Πράξη 67/2011](#)) και μόνο εφόσον δεν μπορούν να τηρηθούν οι προθεσμίες του συνοπτικού διαγωνισμού.

Πράξη 872/2019 το **Ε΄ Κλιμακίου ΕλΣυν**

- παρίσταται αιτιολογημένη η προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία , λόγω του ότι η εκτέλεση εργασιών αποκατάστασης των ζημιών στο επαρχιακό οδικό δίκτυο και αντιπλημμυρικών Έργων στα ρέματα που υπερχείλισαν καθίσταται πλέον αναγκαία , δεδομένου ότι αυτές προκλήθηκαν από τις ασυνήθιστης έντασης και διάρκειας, βροχοπτώσεις και τις πλημμύρες που επακολούθησαν, λόγω του μεγάλου όγκου βροχής, ενώ παράλληλα συνιστούν **κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα** για την αναθέτουσα αρχή

Πράξεις 137 και 138/2018 το Ε΄ Κλιμάκιο ΕλΣυν

- σεισμικό φαινόμενο της 21ης Ιουλίου 2017
- η αποκατάσταση των βλαβών στα εν λόγω σχολικά συγκροτήματα, ώστε αυτά να είναι πλήρως λειτουργικά για τη μαθητική κοινότητα μέχρι την έναρξη της επόμενης σχολικής χρονιάς 2018-2019 συνιστούν κατεπείγουσα ανάγκη, η ικανοποίηση της οποίας δεν επιτρέπει την τήρηση των χρονικών προθεσμιών που συνεπάγεται η διεξαγωγή διαγωνισμού.

Προστίθεται στο τέλος του άρθρου 32 Α

➤ Νέο εδάφιο το οποίο ορίζει ότι στην περίπτωση του άρθρου 32.2.γ (κατεπείγον), **ως γνωμοδοτικό όργανο μπορεί να ορίζεται και η αρμόδια υπηρεσία της ΑΑ**

- Παροχή μεγαλύτερης ευελιξίας στην ΑΑ στη διαχείριση συμβάσεων που έχουν «κατεπείγοντα» χαρακτήρα λόγω απρόβλεπτων συνθηκών

Πολιτική Ασφαλείας ΕΣΗΔΗΣ

(Άρ. 37 (Βιβλίο I) και
Άρ. 259 (Βιβλίο II))

(Ισχύς από : 1/06/21)

παρ. 4

Σε περίπτωση τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ, για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, «η ανωτέρω αδυναμία

- πιστοποιείται από τη ΓΓΥ του ΥΠΟΜΕ, και στη συνέχεια,
- με αιτιολογημένη απόφασή της, η ΑΑ καθορίζει τον τρόπο συνέχισης και διεξαγωγής της διαδικασίας.»

Συγκρότηση και τήρηση φακέλου ΔΣ – Άρ. 45

(Ισχύς από : 1/09/21)

Συγκρότηση και τήρηση φακέλου ΔΣ – Άρ. 45

παρ. 1

- οι ΑΑ υποχρεούνται να καταγράφουν την πρόοδο της διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης (αντί σύναψης) δημόσιας σύμβασης είτε πραγματοποιείται με ηλεκτρονικά μέσα είτε όχι.
- (Όχι και του σταδίου εκτέλεσης μέχρι την ολοκλήρωσή της)

παρ. 2

- **Υποχρεωτική τήρηση και επικαιροποίηση** από την ΑΑ ηλεκτρονικού φακέλου της ΔΣ στο ΕΣΗΔΗΣ
- στα στοιχεία που αφορούν στα στάδια της διαγωνιστικής διαδικασίας και που ήδη υπήρχαν στο ΕΣΗΔΗΣ, προστίθενται και στοιχεία για τις προπαρασκευαστικές πράξεις της σύμβασης, όπως σύμφωνα με τα κατ' ελάχιστον στοιχεία της παρ. 3,
  - η τεκμηρίωση της σκοπιμότητας της σύμβασης
  - του Π/Υ,
  - στοιχεία της ωριμότητας της σύμβασης και
  - το συμπληρωματικό

Επί της παρ. 2

- Δεν περιλαμβάνονται και στοιχεία του σταδίου εκτέλεσης της σύμβασης, ώστε
- στον τηρούμενο φάκελο να καταχωρίζονται τα στοιχεία όλου του κύκλου της σύμβασης, από τον προγραμματισμό και σχεδιασμό της ως την ολοκλήρωσή της
  - χωρίς αυτό να σημαίνει ότι σε συμμόρφωση με απαιτήσεις της εθνικής νομοθεσίας, πχ δημόσιο λογιστικό, ΕΣΠΑ κλπ δεν υφίσταται υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να τηρεί φάκελο και για την εκτέλεση της σύμβασης)

A-45 ΕΑΑΔΗΣΥ

- Δεν ρυθμίζεται το ζήτημα της πρόσβασης στον φάκελο της ΔΣ που τηρείται πλέον στο ΕΣΗΔΗΣ (αν θα έχει πρόσβαση μόνο η ΑΑ και τα εποπτικά / ελεγκτικά όργανα, ή και οι οικονομικοί φορείς ή ενδεχομένως η πρόσβαση θα είναι δημόσια), ενώ
- σε σχέση με την προϊσχύουσα ρύθμιση δεν απαιτείται, ως ίσχυε κατά το πρότερο καθεστώς η τήρηση ηλεκτρονικού φακέλου σύμβασης, ανεξαρτήτως του αν η σύμβαση ανατίθεται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ (πχ στις περιπτώσεις του άρθρου 32Α ή στις περιπτώσεις του άρθρου 22).

Οικονομικά όρια (παρ. 3)

Νέα διάταξη

Κατάργηση του οικονομικού ορίου πέραν του οποίου τηρείται αντίγραφο της σύμβασης (συμφωνητικού) διευρύνοντας το όριο που προβλέπεται στην οδηγία 24

Παλαιά διάταξη

Αντίγραφο της σύμβασης τηρούνταν στο φάκελο ΔΣ εφόσον η αξία της ισούται ή είναι μεγαλύτερη από

- 10.000.000 ευρώ όταν πρόκειται για ΔΣ έργων
- 1.000.000 ευρώ όταν πρόκειται για ΔΣ προμηθειών ή υπηρεσιών

Τήρηση Φακέλου ΔΣ για 5 έτη (παρ. 4)

- Ο Φάκελος ΔΣ τηρείται για τουλάχιστον πέντε (5) έτη μετά την ημερομηνία οριστικής παραλαβής της σύμβασης και σε περίπτωση εκκρεμοδικίας *‘.....μέχρι το πέρας αυτής...’* (παρ.4)
- αντί των τουλάχιστον τριών (3) ετών από την παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης που ίσχυε
- ενώ σε περίπτωση εκκρεμοδικίας που έχει προκύψει από δημόσια σύμβαση προβλέπεται ότι ο σχετικός φάκελος τηρείται μέχρι το πέρας αυτής

Επάρκεια προϋπολογισμού, ωριμότητα, μελέτες –
Άρ. 49 *(Ισχύς από : 1/06/21)*

Προϋπόθεση για την εκκίνηση της διαδικασίας ανάθεσης ΔΣ Έργου

Παλαιά διάταξη

- να έχει συζητηθεί ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου
- η αίτηση προσωρινού ή
- οριστικού καθορισμού αποζημίωσης ή
- η αίτηση παροχής άδειας πραγματοποίησης εργασιών (άρ. 7Α του ν. 2882/2001) ή
- να έχει εκδοθεί η απόφαση επίταξης και να έχει εγκριθεί το οικείο πρακτικό ζημιών των απαλλοτριούμενων ακινήτων

Νέα διάταξη

- η κήρυξη των απαιτούμενων απαλλοτριώσεων σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. [2882/2001](#) , καθώς και
- η ύπαρξη έκθεσης εκτίμησης, σύμφωνα με το άρθρο 15 του ίδιου νόμου.

Εξασφάλιση απόδοσης μετώπων εργασίας

- περ. (β') της παρ. 2
- Πλην των έργων που έχουν υπαχθεί στο [άρθρο 7Α](#) του ν. [2882/2001](#) - σε κάθε άλλη περίπτωση **η απόφαση κατακύρωσης** της περ. γ` της παρ. 3 του άρθρου 105 **δεν κοινοποιείται στον προσωρινό ανάδοχο, αν δεν εξασφαλίζονται επαρκή μέτωπα εργασίας για την εκκίνηση της εκτέλεσης του έργου.**
- Η μη κοινοποίηση στον ανάδοχο της απόφασης κατακύρωσης δεν μπορεί να υπερβεί τους έξι (6) μήνες.

Μετατοπίσεις δικτύων ΟΚΩ

- ή εγκαταστάσεων ύδρευσης, αποχέτευσης λυμάτων - όμβριων, ενέργειας **κλπ.**
- οι οποίες βαρύνουν τις πιστώσεις του υπό εκτέλεση έργου και
- δύνανται να εκτελούνται από την ΑΑ ή τον ΚΤΕ υπό την επίβλεψη του κυρίου ή φορέα εκμετάλλευσης του δικτύου, όπου απαιτείται
- Επίβλεψη του κυρίου ή φορέα εκμετάλλευσης του δικτύου, όπου απαιτείται.
- Σε κάθε περίπτωση η ΑΑ, ο ΑΦ ή ο ΚΤΕ **προκαταβάλλει στον κύριο ή φορέα εκμετάλλευσης του δικτύου** τη δαπάνη εκτέλεσης των εργασιών, η οποία επίσης βαρύνει τις πιστώσεις του υπό εκτέλεση έργου, βάσει του Π/Υ που συντάσσεται από τον φορέα εκμετάλλευσης ή τον κύριο του δικτύου

Περίπτωση μη σύνταξης Π/Υ από τον Φορέα εκμετάλλευσης

- Η ΑΑ, ο ΑΦ ή ο ΚΤΕ δύναται να συντάξει Π/Υ και να προκαταβάλλει το ποσό, οπότε ο κύριος ή ο φορέας εκμετάλλευσης υποχρεούται αμελλητί να προβεί στην εκτέλεση των εργασιών.
- οριστικό δικαιολογητικό της δαπάνης αποτελεί
  - για μεν την προκαταβολή ο εγκεκριμένος Π/Υ,
  - για δε την τελική εξόφληση ο συντασσόμενος απολογισμός που συνοδεύεται από αναλυτικά στοιχεία κόστους, τα οποία κατ' ελάχιστον περιλαμβάνουν
    - τις συναφθείσες συμβάσεις,
    - τα τιμολόγια των αναδόχων,
    - των υπεργολάβων,
    - των προμηθευτών και τις επιμετρήσεις,

οπότε και επιστρέφεται ή αποδίδεται ανάλογα η διαφορά που προκύπτει

Δέσμευση του 40% στις ΔΣ μελετών

- **Πλέον** προκειμένου να εκκινήσει η διαδικασία δημοπράτησης προβλέπεται δέσμευση του 40% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης,
- το δε υπόλοιπο που τυχόν απαιτείται, δεσμεύεται με την κατακύρωση της σύμβασης ή σε εξαιρετικές περιπτώσεις μεταφέρεται δέσμευση πίστωσης του προϋπολογισμού δημοπράτησης του αντίστοιχου έργου, εφόσον αυτό δημοπρατηθεί εντός ενός (1) έτους από την έκδοση βεβαίωσης περαίωσης της μελέτης
- ΠΛΕΟΝ περιορίζεται η προϊσχύουσα ρύθμιση ως προς το τι καλύπτει η δέσμευση πίστωσης έργου, μόνο σε έργα που έχουν υπαχθεί στις προβλέψεις του άρθρου 7Α ν. 2882/2001

Δημόσιες συμβάσεις έργων με αξιολόγηση μελέτης
– άρ. 50 *(Ισχύς από : 1/06/21)*

Αιτ. Έκθ.

- Στόχος : Η επίσπευση των διαδικασιών ανάθεσης
- Εισάγεται η δυνατότητα διενέργειας διαγωνιστικής διαδικασίας **για την ανάθεση σύμβασης μελέτης και κατασκευής έργου**
  - πριν την ολοκλήρωση της αναγκαίας για την εκτέλεση περιβαλλοντικής αδειοδότησης, *(η οποία απαιτείται να ολοκληρωθεί μέχρι και το πέρας την διαγωνιστικής διαδικασίας)* και
  - πριν την ανακήρυξη αναδόχου
  - υπό τον όρο οι εγκριθέντες περιβαλλοντικοί όροι να μην μεταβάλλουν ουσιωδώς το αντικείμενο του έργου

Προϋποθέσεις για τον καθορισμό εκ μέρους της ΑΑ ότι η υπό ανάθεση σύμβαση έχει ως αντικείμενο συγχρόνως τη **M - K**

- α) ύπαρξη εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων, τεύχους υπολογισμού και τεκμηρίωσης για τον καθορισμό του προϋπολογισμού της αναθέτουσας αρχής και κανονισμού μελετών έργου, ο οποίος συντάσσεται ειδικά για το προς ανάθεση έργο ή υπάρχει και εφαρμόσθηκε σε παρόμοια έργα και
- β) ύπαρξη των στοιχείων Α.1 έως Α.3, Α.7 έως Α.9 και Α.12 του υποφακέλου της υποπερ. Α` της παρ. 7 του άρθρου 45, ήτοι :
  - Α.1) την τεκμηρίωση της σκοπιμότητας του έργου και την επιλογή της διαδικασίας ανάθεσης
  - Α.2) τις απαιτήσεις επιτελεστικότητας (performance requirements) του προς ανάθεση έργου,
  - Α.3) την τεχνική περιγραφή του αντικειμένου του έργου
  - Α.7) στοιχεία για τις απαιτούμενες απαλλοτριώσεις,
  - Α.8) αρχαιολογικά ευρήματα και την έκθεση αρχαιολογικής τεκμηρίωσης, όπου αυτή προβλέπεται,
  - Α.9) στοιχεία για την ύπαρξη δικτύων ΟΚΩ & την υποχρέωση ή μη, μετακίνησης ή μεταφοράς τους
  - Α.12) καταγραφή των κινδύνων και κατανομή των προκυπτουσών διακινδυνεύσεων

A-45 ΕΛΑΔΗΣΥ

- Η στόχευση της ρύθμισης δεν είναι προφανής, καθώς είναι ευνόητο ότι στο σύστημα αυτό ασκούν ουσιώδη επιρροή στην ποιότητα και την πληρότητα της μελέτης της προσφοράς ο βαθμός ωριμότητας
- των προπαρασκευαστικών ενεργειών και
- προκαταρκτικών μελετών που θα συμβάλλουν στην συγκρότηση του φακέλου δημοπράτησης,

- Δεν προκύπτει πώς θα αντιμετωπισθεί το ενδεχόμενο **οι εγκριθέντες Π.Ο. να μεταβάλλουν ουσιωδώς το αντικείμενο του έργου**
- αμφιβολίες, τόσο σε σχέση
  - με το **αντικείμενο της γνωμοδότησης** του αρμοδίου ΤΣ [θα εκτιμήσει τον **βαθμό ωριμότητας** της δημοπράτησης; **με ποια κριτήρια;**], όσο και
  - ως προς το χρονικό σημείο που επιλαμβάνεται αυτό

Μη αναγκαιότητα βαθμολόγησης της μελέτης (παρ. 4)

- κατά το στάδιο αξιολόγησης,
- Μη αναγκαιότητα βαθμολόγησης της μελέτης
- 1. Έλεγχος **MONO** της πληρότητας και της συμφωνίας αυτής
  - με τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης και ιδίως
  - με τον Κανονισμό Μελετών Έργου, και
- 2. Διαπίστωση της συμμόρφωσης ή μη αυτής με τον επισυναπτόμενο στα έγγραφα της Σύμβασης Πίνακα συμμόρφωσης

Προστίθενται οι παράγραφοι 5 - 6:

παρ. 5

- αφενός παρέχεται η διευκρίνηση περί μη θεμελίωσης ευθύνης του Δημοσίου προς αποζημίωση σε περίπτωση τήρησης των προϋποθέσεων και της εν λόγω διαδικασίας
- αφετέρου αναστέλλεται η σύναψη ΔΣ μέχρι την πλήρωση των όρων της παρ. 1, στην περίπτωση που αυτοί δεν πληρούνται

παρ. 6

- προστίθεται ρύθμιση και στις ΔΣ Έργου με αξιολόγηση μελέτης της παρ. 1 με εκτιμώμενη αξία > 30.000.000 ευρώ και με το άρθρο 81 παρ.1 Ν.4635/2019 (Α 167)
- εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 13 «Κίνητρο ταχείας εξουσιοδότησης» του ν. 4608/2019 (ΦΕΚ Α` 66/2019) για τις στρατηγικές επενδύσεις

Προστίθενται οι παράγραφοι 7 - 8:

Μελετητές (παρ. 7)

- εν λόγω Μελέτες πρέπει να έχουν εκπονηθεί από μελετητές οι οποίοι διαθέτουν τα νόμιμα προσόντα, κατά τις διατάξεις του παρόντος, τις λοιπές κείμενες διατάξεις σχετικά με τους όρους άσκησης του επαγγέλματος του μελετητή, καθώς και με τους όρους των εγγράφων της σύμβασης.
- Στη διακήρυξη ορίζονται τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των μελετητικών Ο.Φ. βάσει των προβλεπόμενων προς εκπόνηση μελετών του έργου και των χορηγούμενων εγκεκριμένων μελετών
- Η μεταβολή του προσώπου του μελετητή που γνωστοποιήθηκε στην ΑΑ, απαιτεί την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της ΑΑ

παρ. 8

- εξουσιοδοτική διάταξη σύμφωνα με την οποία με απόφαση του ΥΠΟΜΕ υφίσταται η δυνατότητα εξαίρεσης κατηγοριών έργων από την εφαρμογή της παρούσας διάταξη

Αξιοποίηση - οικοδόμησης ακινήτων με αντιπαροχή (παρ.2)

Εξειδικεύονται και απαριθμούνται τα κατ' ελάχιστον (στα έγγραφα της σύμβασης) στοιχεία :

- (α) Η Μελέτη τεκμηρίωσης της σκοπιμότητας του έργου και την επιλογή διαδικασίας ανάθεσης. Από την μελέτη τεκμηρίωσης θα προκύπτει η εκτίμηση της αξίας του υφιστάμενου οικοπέδου ή και κτισμάτων
- (β) Η Τεχνική περιγραφή του αντικειμένου του έργου,
- (γ) Οι ελάχιστες προδιαγραφές ποιότητας κατασκευής και
- (δ) Ο ελάχιστος προϋπολογισμός με βάση τα παραπάνω υπό (β) και (γ) στοιχεία και το ελάχιστο ποσοστό επί τοις εκατό αντιπαροχής.
  - Ως ποσοστό % αντιπαροχής νοείται η επιφάνεια τ.μ. που προσμετρώνται στον Σ.Δ. σύμφωνα με τις διατάξεις του ΝΟΚ

Σύστημα παραχώρησης **άλλου εργολαβικού ανταλλάγματος** εκτός από πλήρη χρηματική καταβολή ή αντιπαροχή

- Η **παρ. 3** πραγματεύεται με την περίπτωση που η ΑΑ, προκειμένου να πραγματοποιήσει την κατασκευή και πιθανόν τη λειτουργία και συντήρηση του έργου, κρίνει σκόπιμη την παραχώρηση άλλου εργολαβικού ανταλλάγματος εκτός από πλήρη χρηματική καταβολή ή αντιπαροχή ακινήτων, χωρίς τη μεταβίβαση στον ανάδοχο του λειτουργικού κινδύνου που απορρέει από την εκμετάλλευση των εν λόγω έργων

Ενημέρωση των υποψηφίων και των
προσφερόντων (Άρ. 70) *(Ισχύς από : 1/09/21)*

Προστίθεται Νέα παρ. 4

- Υποχρέωση των ΑΑ να **αναρτούν στην ιστοσελίδα τους**, για διάστημα τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημερών πριν από τη διενέργεια διαγωνισμού έργου, τη **μελέτη κατασκευής του έργου**, εφόσον η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης έργου είναι μεγαλύτερη του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ, (χωρίς ΦΠΑ)

Αιτ. Έκθ.:

- δίνεται η δυνατότητα στους υποψηφίους του διαγωνισμού να έχουν επαρκή χρόνο να μελετήσουν το έργο και να αποφασίσουν αν θα συμμετάσχουν ή να διατυπώσουν πριν τη συμμετοχή τους τις απόψεις τους.
- Η ρύθμιση αυτή εναρμονίζεται με το γενικό πνεύμα αλλαγών που εισάγονται που καθιστούν τη μελέτη υποχρεωτική και μη δεκτική ουσιωδών αλλαγών κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου

Εγγυήσεις (Άρ. 72 (Βιβλίο I) και Άρ. 302
(Βιβλίο II)) *(Ισχύς από : 1/06/21)*

παρ. 1 (Εισάγεται νέα διάταξη)

• Στις διαδικασίες ανάθεσης που διενεργούνται ηλεκτρονικά, απαιτείται **πλην των εγγυήσεων συμμετοχής που εκδίδονται ηλεκτρονικά :**

♦ **η προσκόμιση των πρωτότυπων εγγυήσεων**

♦ το αργότερο πριν από την ορισθείσα, στα έγγραφα της σύμβασης, ημερομηνία αποσφράγισης των προφορών

♦ οι δε προσφορές που δεν θα πληρούν την ως άνω απαίτηση, **δεν αποσφραγίζονται και απορρίπτονται ως απαράδεκτες.**

Προβλέπεται για τις εγγυητικές συμμετοχής ηλεκτρονικής έκδοσης, οι προσφέροντες **να «προσκομίζουν» ΥΔ** στην οποία θα δηλώνεται ότι το σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο συμπεριλαμβάνεται στο φάκελο της προσφοράς τους

Εισάγονται νέοι λόγοι κατάπτωσης Εγγυητικής (παρ. 2) **(Αιτ. Έκθ.)**

- Στην περίπτωση που ο Ο.Φ. υποβάλει **μη κατάλληλη προσφορά** με την έννοια της περ. 47 της παρ. 1 του άρθρου 2,
  - συντρέχει υποχρεωτικός ή δυνητικός λόγος αποκλεισμού, (άρ. 73 & 74) ή
  - δεν πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής (άρ. 75, 76 & 77)
- Εισάγεται **αποτρεπτικό διοικητικό μέτρο**
  - ♦ Ο ΟΦ αποκλείεται από τη συνέχεια της διαδικασίας ανάθεσης ΔΣ ενώ παράλληλα
  - ♦ καταπίπτει η εγγυητική επιστολή συμμετοχής του στη διαδικασία.
- Στόχος η αποτροπή της υποβολής **προδήλως ακατάλληλων προσφορών** από ΟΦ. που επιδιώκουν
  - απλώς να αποκτήσουν πρόσβαση στη διαδικασία ανάθεσης ΔΣ, αλλά και
  - στις προσφορές των υπολοίπων συμμετεχόντων

Τροποποίηση της παρ. 4 (Αιτ. Έκθ.)

- Εισάγεται η αλλαγή της βάσης υπολογισμού των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης.
- Ειδικότερα, ως προτεινόμενη βάση υπολογισμού θεωρείται πλέον η **εκτιμώμενη αξία της σύμβασης** δηλαδή
  - ο **αρχικός προϋπολογισμός** αντί της συμβατικής αξίας που προβλέπεται στις υφιστάμενες διατάξεις, καθώς και
- η αναπροσαρμογή του ποσοστού των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης, στις συμβάσεις προμηθειών και γενικών υπηρεσιών, σε 4% αντί του ισχύοντος 5%.
- Η διάταξη στοχεύει κυρίως στην **αντιμετώπιση των πολύ μεγάλων εκπτώσεων** που προσφέρονται στους διαγωνισμούς δημοσίων έργων, οι οποίες συμπαρασύρουν σε χαμηλό επίπεδο και το ύψος της σχετικής εγγύησης καλής εκτέλεσης, και έχουν συχνά ως αποτέλεσμα την αδυναμία του οικονομικού φορέα να εκτελέσει την ανατιθέμενη σε αυτόν σχετική σύμβαση»

«Εγγύηση καλής εκτέλεσης συμφωνίας πλαίσιο»^(παρ. 6)

- Οι ΑΑ οφείλουν να απαιτούν από τον ανάδοχο , το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό **0,5%** επί της συνολικής αξίας της συμφωνίας-πλαίσιο ή του τμήματος της συμφωνίας πλαίσιο που του έχει ανατεθεί
- καθίσταται υποχρεωτική πλέον και η «εγγύηση καλής εκτέλεσης» των όρων της εκτελεστικής σύμβασης
  - (η οποία με την προϊσχύουσα ρύθμιση καταλείπονταν στη διακριτική ευχέρεια της ΑΑ)

παρ. 7

- Τροποποιούνται οι προϋποθέσεις έκδοσης εγγυητικής επιστολής προκαταβολής καθώς
  - καταργείται η προϊσχύουσα ρύθμιση,
  - να μην απαιτείται εγγύηση προκαταβολής εφόσον καλύπτεται από το ποσό της εγγύησης καλής εκτέλεσης ή
  - στην περίπτωση που το ύψος της προκαταβολής υπερβαίνει το ποσό της εγγύησης καλής εκτέλεσης, να απαιτείται από τον ανάδοχο προσκόμιση εγγύησης προκαταβολής που θα καλύπτει τη διαφορά μεταξύ του ποσού της εγγύησης καλής εκτέλεσης και του ποσού της καταβαλλομένης προκαταβολής.

παρ. 9 «Εγγύηση πρόσθετου χρόνου εγγύησης»

- εισάγεται νέα εγγύηση για τις ΔΣ έργων,
- την οποία μπορούν να ζητούν οι ΑΑ, πριν από την υπογραφή του συμφωνητικού, στην περίπτωση που η παροχή πρόσθετου χρόνου εγγύησης συνιστά κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης.
- Το ποσό της εν λόγω εγγύησης υπολογίζεται βάσει μαθηματικού τύπου που έχει ως βασική παράμετρο υπολογισμού το μέγεθος του πρόσθετου χρονικού διαστήματος εγγύησης»
- Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση *«... η ρύθμιση αποβλέπει στην ελαχιστοποίηση των κινδύνων πλημμελούς εκτέλεσής τους».*

«Εγγύηση καλής λειτουργίας» (παρ. 10)

- η διαφοροποίηση από την προϋσχύουσα διατύπωση εντοπίζεται στον **καθορισμό του ανώτατου ύψους της**,
- το οποίο $< 5\%$ της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης (ενώ με το ιπροϊσχύον πλαίσιο το ύψος της καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης σε συγκεκριμένο χρηματικό ποσό)

παρ. 17 (Ρύθμιση ειδικά για τις ΔΣ εκτέλεσης έργων και μελετών)

οι εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης, προκαταβολής και καλής λειτουργίας καταπίπτουν

- ♦ με αιτιολογημένη απόφαση της ΑΑ
- ♦ μετά από προηγούμενη εισήγηση της ΔΥ

Λόγοι αποκλεισμού (Άρ. 73 (Βιβλίο I) και
Άρ. 305 (Βιβλίο II) *(Ισχύς από : 1/06/21)*)

Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής φερεγγυότητας (ΕΠΔΦ)

- Ομογενοποίηση και Προτυποποίηση του συνόλου των πιστοποιητικών
- οι ΑΑ / ΑΦ οφείλουν εφεξής να αποδέχονται το **ΕΠΔΦ** για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού που σχετίζονται με τη φερεγγυότητα των οικονομικών φορέων, κατά τις διατάξεις του άρ. 73 παρ. 4 περ. β
- Το **ΕΠΔΦ** που αφορά στα Νομικά & Φυσικά Πρόσωπα θα εκδίδεται, πλέον από τα κατά τόπους, αρμόδια Δικαστήρια της Χώρας, σύμφωνα με τα σχετικά υποδείγματα

2440/22-04-21 έγγρ. ΕΑΑΔΗΣΥ :

- αποκαθιστά τις στρεβλώσεις και συμβάλλει στη μείωση των διοικητικών βαρών
- συμβάλλει και στην ασφαλή καταχώρηση των σχετικών αποδεικτικών μέσων στο Επιγραμμικό αποθετήριο πιστοποιητικών, που τηρείται στην πλατφόρμα eCertis της ΕΕ
  - στην οποία η ΕΑΑΔΗΣΥ έχει την αρμοδιότητα και μεριμνά, (άρ. 81 του ν. 4412/2016, για τη διαρκή επικαιροποίηση των σχετικών καταχωρήσεων και πληροφοριών, προς τον σκοπό της διευκόλυνσης της διασυνοριακής υποβολής προσφορών)

Επιτροπή διαπίστωσης επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων

- Η Επιτροπή ενεργεί ως γνωμοδοτικό όργανο της ΑΑ, διατυπώνοντας σύμφωνη γνώμη.
- Η εν λόγω γνωμοδότηση **δεσμεύει την ΑΑ**, με την έννοια ότι
  - Αυτή δεν μπορεί να ενεργήσει κατά τρόπο διαφορετικό από αυτόν που της υποδεικνύεται με τη γνωμοδότηση, ενώ, σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας για την έκδοση της γνώμης η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να απορρίψει την προσφορά ή αίτηση συμμετοχής.

Τροποποιήσεις παρ. 8 και 9

Τροποποιούνται εν μέρει

- οι υφιστάμενοι κανόνες ως προς τη **συγκρότηση και τη διαδικασία έκδοσης των αποφάσεων της Επιτροπής** με αρμοδιότητα την κρίση, σε κεντρικό επίπεδο,
- για την **επάρκεια ή μη των επανορθωτικών μέτρων** που τυχόν επικαλούνται οι οικονομικοί φορείς προς αποκατάσταση της αξιοπιστίας τους σε περίπτωση συνδρομής στο πρόσωπό τους λόγου αποκλεισμού

- Δεν προβλέπεται πλέον ότι η άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας της Επιτροπής να αποφανθεί, οδηγεί στον υποχρεωτικό, εκ μέρους της ΑΑ, αποκλεισμό του οικονομικού φορέα.
- Δεν προβλέπεται πλέον κοινοποίηση της απόφασης της ΑΑ και των επ' αυτής ενδίκων βοηθημάτων στην ΕΑΑΔΗΣΥ

Τροποποιήσεις παρ. 9 και 10

παρ. 9

- Προστίθεται στα μέλη της ειδικής Επιτροπής ένας εκπρόσωπος της ΕΑΑΔΗΣΥ, που εκτελεί χρέη προέδρου, καθώς ένας εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας, με τριετή θητεία
- Εξουσιοδότηση στον ΥΠ.ΑΝ. να ρυθμίσει τα ειδικότερα ζητήματα σχετικά με τη λειτουργία της Επιτροπής

παρ. 10

- ορίζεται ότι για τους δυνητικούς λόγους αποκλεισμού της παρ. 4 του άρθρου 73
- η **μέγιστη περίοδος αποκλεισμού ορίζεται στα τρία (3) έτη** από την ημερομηνία έκδοσης πράξης που βεβαιώνει το σχετικό γεγονός

Αποκλεισμός οικονομικού φορέα από ΔΣ
(Άρ. 74 (Βιβλίο I) και

Άρ. 306 (Βιβλίο II) *(Ισχύς από : 1/06/21)*

Δυνατότητα επιβολής κύρωσης

- Οριζόντιου αποκλεισμού από μελλοντικές διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.
  - σε κεντρικό επίπεδο και
  - για συγκεκριμένη χρονική περίοδο
- Ελλείψει σχετικής μεταβατικής διάταξης, η υφιστάμενη διαδικασία οριζόντιου αποκλεισμού καταργείται από την έναρξη ισχύος του σχεδίου νόμου
- **ΣΗΜ. : Το άρθρο 74 δεν έχει εφαρμοσθεί μέχρι σήμερα**

Θεσμοθετείται

- η θέσπιση ενός οριζόντιου συστήματος αποκλεισμού κι ενός μητρώου αποκλεισθέντων οικονομικών φορέων,
  - οι λεπτομέρειες εφαρμογής του οποίου προβλέπεται ότι θα καθοριστούν με ΠΔ (παρ. 1-2, 4) και, αφετέρου, η σύσταση μητρώων πληροφοριακού χαρακτήρα (παρ. 3 και 4),
- στα οποία θα έχουν πρόσβαση οι ΑΑ και στα οποία θα καταχωρίζονται στοιχεία τα οποία άπτονται
  - της επαγγελματικής αξιοπιστίας, καθώς και
  - της εκτέλεσης προηγούμενων ΔΣ,
  - οι λεπτομέρειες εφαρμογής των οποίων, προβλέπεται, ομοίως, ότι θα καθοριστούν με ΠΔ

Προβλέπεται η έκδοση ΚΥΑ

- για τη διαπίστωση της ημερομηνίας έναρξης λειτουργίας του μητρώου αποκλεισθέντων οικονομικών φορέων,
- των μητρώων πληροφοριακού χαρακτήρα, καθώς και
- η έναρξη των υποχρεώσεων ενημέρωσής τους από τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς

A-45 ΕΛΛΑΔΗΣΥ

- Δεδομένου ότι, στην εθνική έννομη τάξη δεν προβλέπεται ποινική ευθύνη νομικού προσώπου
- Προτείνεται να διατηρηθεί το μέτρο της δημόσιας λίστας-μητρώου αποκλεισθέντων μόνο για τις περιπτώσεις που ο αποκλεισμός επιβάλλεται με δικαστική ή διοικητική απόφαση,
  - ❖ ως παρεπόμενη συνέπεια αμετάκλητης ποινικής καταδίκης, ώστε
- **Να συνδεθεί η ευθύνη του φυσικού προσώπου με το νομικό πρόσωπο προς όφελος του οποίου διαπράχθηκε η παράνομη συμπεριφορά,**

**Κριτήρια επιλογής σε διαδικασίες σύναψης ΔΣ
Έργων & Μελετών (Άρ. 76 & 77) *(Ισχύς από :
1/06/21)***

Κριτήρια επιλογής σε διαδικασίες σύναψης ΔΣ Έργων & Μελετών

ΠΔ 71/2019

Άρ. 75 Ν. 4412/2016

- διακριτική ευχέρεια στην ΑΑ να θέσει τις κατάλληλες απαιτήσεις τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, καθώς και οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, με βάση το αντικείμενο και τα ειδικότερα χαρακτηριστικά της εκάστοτε σύμβασης, τηρώντας σε κάθε περίπτωση την αρχή της αναλογικότητας
- έχουν ενσωματωθεί
- οι αντίστοιχες διατάξεις της ΚΟ 24/20214 όσο και
- οι διατάξεις του άρ. 119 του Ν. 4472/2017 και του
- άρθρου 26 του π.δ/τος 71/2019

Απαλοιφή δυνατότητας πρόσθετων απαιτήσεων

- **απαλείφεται** η δυνατότητα (παρ. 2)
- να τεθούν στην Διακήρυξη **πρόσθετες**, πέραν των παρ. 4 και 5 του άρθρου 75 του νόμου, **απαιτήσεις**, όσο και ως προς την τεχνική και χρηματοοικονομική επάρκεια (σε σχέση με την κατάταξη σε τάξεις του Μητρώου),
  - με απόφαση του ΥΠΟΜΕ,
  - κατόπιν σχετικού αιτήματος της ΑΑ και
  - προηγούμενης γνώμης του ΤΣΔΕ της ΓΓΥ
- Με το άρ.144 Ν. 4764/2020 αναστέλλεται η ισχύς της παρ. 9 του άρθρου 3, της περ. β΄ της παρ. 3 και της παρ. 7 του άρθρου 13, καθώς και του άρθρου 64 του π.δ. 71/2019 «ΜΗ.Τ.Ε.» από την 1η /01/2021 έως την **1^η/09/2021**

A-45 ΕΑΑΔΗΣΥ

- Η διακριτική ευχέρεια της ΑΑ, ως προς τις εν λόγω απαιτήσεις δεν είναι ανέλεγκτη, καθώς υπόκειται σε προδικαστικό και δικαστικό έλεγχο νομιμότητας, (Βιβλίο IV του ν. 4412/2016)
- 30 ημέρες για την παροχή της προβλεπόμενης (απλής) γνωμοδότησης του Τεχνικού Συμβουλίου της ΓΓΥ
- σημαντικές, ενδεχομένως, καθυστερήσεις στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων

Δυνατότητα συμμετοχής σε διαδικασίες ανάθεσης ΔΣ Έργων & Μελετών (πρόβλεψη Άρ. 119 του ν. 4472/2017)

Διατηρείται η παρ. 4, σύμφωνα με την οποία δίνεται η

➤ δυνατότητα σε ο.φ. συμμετοχής σε διαδικασίες ανάθεσης ΔΣ έργων, ανεξαρτήτως της εγγραφής και της κατάταξής τους σε συγκεκριμένες τάξεις των μητρώων του ΠΔ [71/2019](#), εφόσον

➤ αποδεικνύουν ότι εκπληρώνουν τα κριτήρια επιλογής του άρθρου 75 - όπως αυτά ορίζονται από την ΑΑ στα έγγραφα της σύμβασης.

Απαλοιφή απαίτησης κτήσης εμπειρίας

περ. δ της παρ. 2 Άρ. 77 (Μελετών)

- Απαλείφεται η απαίτηση, σύμφωνα με την οποία οι Ο.Φ. για τη συμμετοχή τους στη διαδικασία σύναψης σύμβασης παροχής τεχνικών υπηρεσιών επίβλεψης έργου, έπρεπε
- *«να διαθέτουν εμπειρία από την κατασκευή ή επίβλεψη έργων της αντίστοιχης κατηγορίας, με το έργο, του οποίου η επίβλεψη αποτελεί αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης*
- *ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης*
- *σε αναλογία με τις ιδιαιτερότητες του προς επίβλεψη έργου και να καλύπτεται από την ομάδα επίβλεψης, (μηχανικός με αποδεδειγμένη εμπειρία σε κατασκευή έργων της αντίστοιχης, με το προς επίβλεψη έργο, κατηγορίας, -*
- *είτε από Πιστοποιητικά & έγγραφα*
- *είτε από την εγγραφή του στην αντίστοιχη κατηγορία έργου του Μ.Ε.Κ.»*

Χρόνος έκδοσης Βεβαίωσης πιστοληπτικής ικανότητας

- **ΑΕΠΠ 345/2020**

- δεν προβλέπεται συγκεκριμένος χρόνος έκδοσης, εν προκειμένω καταλαμβάνει και τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, όπως απαιτείται από τον νόμο και τη Διακήρυξη, αφού σε αυτήν αναφέρεται ότι, εκτός του ότι η Τράπεζα έχει εγκρίνει υπέρ της παρεμβαίνουσας τα αναφερόμενα στη Βεβαίωση όρια πιστοδοτήσεων, σε περίπτωση που η τελευταία αναδειχθεί μειοδότης στο συγκεκριμένο έργο, η Τράπεζα προτίθεται να εξετάσει οποιοδήποτε συγκεκριμένο αίτημα πιστοδοτήσεως υποβληθεί

- Εάν ο ΑΦ ήθελε η Τράπεζα να ανανεώσει τη δέσμευσή της για την έγκριση των ορίων πιστοδοτήσεων και την πρόθεσή της να εξετάσει αίτημα πιστοδοτήσεως,
- θα έπρεπε **να το είχε αναφέρει ρητά στη Διακήρυξη**

Προαπόδειξη ελάχιστου κύκλου εργασιών

• ΑΕΠΠ 1550/2020

- Η απαίτηση ελάχιστου κύκλου εργασιών ύψους 150.000 δεν βεβαιώνεται δια της εγγραφής στο ΜΕΕΠ, ο οικονομικός φορέας με την επωνυμία «...» **όφειλε προαποδεικτικώς να δηλώσει στο ΤΕΥΔ, πέραν του αριθμού εγγραφής στο ΜΕΕΠ,** και τον ελάχιστο κύκλο εργασιών του προκειμένου να προαποδείξει, ως απαιτείται, τη χρημ/κή του επάρκεια

• ΑΕΠΠ 146/2020

- Η ελλιπής συμπλήρωση του ΤΕΥΔ ως προς την πλήρωση του κριτηρίου του όρου 22Γ της διακήρυξης, συνιστά **ουσιώδη παράλειψη** η οποία **δεν δύναται να συμπληρωθεί με την παροχή διευκρινίσεων διότι επί υποβολής ελλιπούς ΤΕΥΔ η ΑΑ ούτε οφείλει, ούτε δύναται να ζητήσει διευκρινήσεις,** καθώς τούτο θα είχε ως αποτέλεσμα ανεπίτρεπτη εκ των υστέρων μεταβολή της υποβληθείσας προσφοράς του προσφεύγοντος
- Επομένως, η ΑΑ όφειλε - κατά δέσμια αρμοδιότητα - να αποκλείσει την προσφορά του παρεμβαίνοντος περί μη υπέρβασης των ανωτάτων επιτρεπόμενων ορίων ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων

Στήριξη στις ικανότητες άλλων φορέων (Άρ. 78)

(Ισχύς από : 1/06/21)

εμπειρία(216/2020ΑΕΠΠ)

Δάνεια εμπειρία

Η δυνατότητα να επικαλείται ο υποψήφιος τα μέσα ή την εμπειρία τρίτων, ανεξαρτήτως των δεσμών που τον συνδέουν με αυτούς, προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της ΑΑ ως προς την οικονομική-χρηματοοικονομική επάρκεια ή την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, υπό την προϋπόθεση

- της **δυνατότητας απόδειξης** ότι θα έχει στη διάθεση του τους αναγκαίους πόρους, έγκειται στο ότι ο «δανειζόμενος» **εξακολουθεί να είναι εκείνος που θα εκτελέσει τη σύμβαση**, κάνοντας χρήση των πόρων – μέσων που δανείζεται από τρίτους

Υπεργολαβία

- Το ανατεθέν τμήμα της σύμβασης που αναλαμβάνει να υλοποιήσει ο υπεργολάβος, εκτελείται από τον τελευταίο, υπό τους όρους
- της σύμβασης που συνάπτει ο ανάδοχος με τον υπεργολάβο

Αιτ. Έκθ.

- «Εισάγονται ορισμένες διαδικαστικές προϋποθέσεις για την αντικατάσταση του τρίτου, σε περίπτωση μη πλήρωσης εκ μέρους του των προβλεπόμενων απαιτήσεων, ώστε να αποφευχθεί η τυχόν καταχρηστική χρήση της εν λόγω δυνατότητας.
- Ειδικότερα, προβλέπεται η **αντικατάσταση του φορέα**, στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται ο προσφέρων, να γίνεται κατόπιν **σχετικής πρόσκλησης** από την ΑΑ προς τον Ο.Φ., **εντός 15 εργάσιμων ημερών** από την ημερομηνία κοινοποίησης σχετικής πρόσκλησης και για μία μόνο φορά, για κάθε τρίτο, στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται, στο πλαίσιο της ίδιας διαδικασίας ανάθεσης.»

A-45 ΕΛΛΑΔΗΣΥ

- Δεν προβλέπεται, ρητά στην προτεινόμενη ρύθμιση η έννομη συνέπεια, σε περίπτωση που και ο προτεινόμενος, προς αντικατάσταση του αρχικώς δηλωθέντος, τρίτου, ομοίως δεν πληροί το σχετικό κριτήριο επιλογής ή συντρέχουν στο πρόσωπό του λόγοι αποκλεισμού.
- Διαφαίνεται ότι η έννομη συνέπεια, στην εν λόγω, περίπτωση είναι η απόρριψη της προσφοράς του προσφέροντος και ο αποκλεισμός του από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης.

Στήριξη σε ικανότητες τρίτου, που φέρει και την ιδιότητα του υπεργολάβου ([214/2020](#) ΑΕΠΠ)

- Θα πρέπει εκτός των άλλων και σύμφωνα και με τον **όρο 2.4.3.2 της διακήρυξης**, να συμπληρωθεί στην περίπτωση αυτή, στο ΕΕΕΣ του προσφέροντος, Μέρος IV Ενότητα Γ, και το τμήμα της σύμβασης που ανατίθεται υπεργολαβικά στον συγχρόνως παρέχοντα στήριξη δια της εμπειρίας του στον προσφέροντα

Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης– Άρ. 79
(Ισχύς από : 1/06/21)

Καταργείται η χρήση του ΤΕΥΔ

- (α) για τις συμβάσεις κάτω των ορίων,
- **Εφεξής, χρησιμοποιείται το ΕΕΕΣ σε όλες τις διαδικασίες ανάθεσης, ανεξαρτήτως ποσού,**
- πλην της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 118 και 328 (αντικατάσταση παρ. 1 και κατάργηση των παρ. 2 και 4)
  - για τις συμβάσεις κάτω των ορίων σε σχέση με τους λόγους αποκλεισμού και τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής

ΥΔ που μπορεί να υποβάλλεται συνοδευτικά με το ΕΕΕΣ (παρ. 9)

- Η ορθή συμπλήρωση και υποβολή του ΕΕΕΣ συνιστά ουσιώδη τυπική προϋπόθεση συμμετοχής στη διαγωνιστική διαδικασία η μη τήρηση της οποίας συνεπάγεται τον αποκλεισμό του Ο.Φ.ενώ
- γίνεται δεκτό ότι η προβλεπόμενη δυνατότητα της ΑΑ να ζητήσει διευκρινίσεις όταν προκύψει ανάγκη αφορά σε επουσιώδη σφάλματα τυπικής φύσεως και όχι σε ουσιώδεις ελλείψεις
- Σε κάθε περίπτωση, η ΑΑ διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει από τον οικονομικό φορέα την προσκόμιση δικαιολογητικών προς τεκμηρίωση όσων δηλώνονται στο ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ, όταν αυτό κρίνεται σκόπιμο υπό τις ειδικές περιστάσεις της διαδικασίας

A-45 ΕΑΑΔΗΣΥ

Με βάση τη μέχρι τώρα εθνική νομολογία , γίνεται δεκτό ότι η τυχόν καταφατική απάντηση στα ερωτήματα του ΕΕΕΣ και η αναφορά ακολούθως όλων των κρίσιμων περιστάσεων δεν αποτελεί ομολογία του προσφέροντος, αλλά **εκπλήρωση νόμιμης υποχρέωσης στο πλαίσιο της διαγωνιστικής διαδικασίας** και **δεν παραβιάζει το τεκμήριο αθωότητας του οικονομικού φορέα**, ο οποίος δύναται να επαναλάβει και ενώπιον της ΑΑ την άρνηση κάθε κατηγορίας που του αποδίδεται.

Κρίσιμα θέματα ΤΕΥΔ / Ε.Ε.Ε.Σ. (1/3)

Έλεγχος Χρονολογίας ψηφιακής υπογραφής ΥΔ ΕΕΕΣ

- κατά την οποία η ημερομηνία σύνταξης της ΥΔ που αφορά στην μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού και την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής πρέπει να συμπίπτει με την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., ώστε **να διασφαλίζεται ότι αφορά αποκλειστικώς και μόνον γεγονότα παρόντα ή παρελθόντα, όχι όμως μέλλοντα** (Ε.Α. ΣΤΕ 273/2012, 163/2010, 967/2009, 685/2009, 1062/2009, 380/2009, 1211/2008, 1337/2008, 1377/2008, 938/2007, ΔΕφΑθ 476/2014)
- Κρίσιμο είναι να ελέγχεται η ημεροχρονολογία που συνοδεύει την ψηφιακή υπογραφή της ΥΔ που περιέχεται στο Ε.Ε.Ε.Σ., ώστε να διαπιστώνεται εάν υφίσταται διάσταση των δύο αυτών χρόνων

Κρίσιμα θέματα ΤΕΥΔ / Ε.Ε.Ε.Σ. (2/3)

Απόφ. 1434/2017 ΕΛΣΥΝ Τμ. VI

ΣτΕ 568/2019

Ο Προσφέρων φορέας έχει μορφή ΑΕ

- υπάρχει ανάγκη υπογραφής του Ε.Ε.Ε.Σ. **από όλα τα μέλη του ΔΣ της εταιρείας**,, καθόσον από την ρητή παραπομπή στις διατάξεις του άρθρου 73 του ν. 4412/2016, η υποχρέωση υπογραφής του Ε.Ε.Ε.Σ., το οποίο συνιστά ΥΔ για την ποινική κατάσταση καθενός από τα μέλη του ΔΣ της εταιρείας, αφορά
- τόσο στο Δ/νοντα Σύμβουλο αυτής
- όσο και τα υπόλοιπα μέλη του ΔΣ

- η παράλειψη της απαιτούμενης μονογραφής αυτού ανά φύλλο δεν αποτελεί νόμιμο λόγο αποκλεισμού του διαγωνιζομένου
- *165/2018 Ε' Κλιμάκιο ΕλΣυν*
- η παράλειψη επανάληψης τίτλου στην τελευταία σελίδα του ΤΕΥΔ είναι **επουσιώδης** και δεν δημιουργεί σύγχυση ή ασάφεια ως προς τον προκείμενο διαγωνισμό

Κρίσιμα θέματα ΤΕΥΔ / Ε.Ε.Ε.Σ. (3/3)

78 & 81 / 2010 ΕλΣυν Κλιμ. Τμ. 4

- Συνοπτικός διαγωνισμός από ΝΠΔΔ
- Παραλείφθηκε μη νομίμως η χρήση του ΤΕΥΔ
- αντ' αυτού χρησιμοποιήθηκε η ΥΔ του 8 παρ. 4 ν. 1599/1986.
- Η συγκεκριμένη παράλειψη **δεν κρίνεται ουσιώδης,**
- η αναδειχθείσα ως ανάδοχος εταιρεία **πληρούσε** όλες τις προϋποθέσεις νόμιμης συμμετοχής της στον διενεργηθέντα διαγωνισμό

400/2018 Πράξη Κλιμ. Ζ' ΕλΣυν

- με δεδομένο ότι το ΕΕΕΣ δηλ. ως ουσιώδες δικαιολογητικό συμμετοχής το οποίο, σύμφωνα με το άρθρο 79, επέχει θέση ΥΔ
- **Η διευκρίνιση εγγράφων δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάστασή του**

Υπογραφή Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου
Σύμβασης– Άρ. 79^A *(Ισχύς από : 1/06/21)*

Αντικατάσταση παρ. 4

- επιτρέπεται η σύνταξη και υποβολή του ΕΕΕΣ και, άρα,
- και της προσφοράς ή της αίτησης συμμετοχής, σε όλο το διάστημα κατά το οποίο μπορούν αυτές να υποβάλλονται, ενώ, παράλληλα,
- προβλέπεται η δυνατότητα απόσυρσης και επανυποβολής της προσφοράς με επικαιροποιημένο ΕΕΕΣ, σε περίπτωση κατά την οποία μεσολαβήσουν μεταβολές στα δηλωθέντα με το ΕΕΕΣ μεταξύ του χρόνου υποβολής του και της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής

Δυνατότητα απόσυρσης προσφοράς χωρίς να απαιτείται απόφαση της ΑΑ

- είχαν τεθεί με τις ΥΑ του ΕΣΗΔΗΣ (ΥΑ 56902/215/2017 και ΚΥΑ Αριθμ. 117384/2017
- τίθεται προς διευκόλυνση της διαδικασίας και άρση γραφειοκρατικών εμποδίων

- Επαναφέρεται το αυτονόητο δικαίωμα του Ο.Φ. να αποσύρει την προσφορά του
- οποτεδήποτε πριν από την ημερομηνία λήξης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής.

Πρότερο καθεστώς :

- Στην πράξη καθίστατο δυσχερές, καθώς
- απαιτείτο η προηγούμενη έγκριση της ΑΑ, (πολλές φορές **δεν ήταν δυνατόν να ληφθεί εγκαίρως** πριν τον χρόνο λήξης υποβολής προσφοράς)

Κριτήρια ανάθεσης των συμβάσεων– Άρ. 86
(Ισχύς από : 1/06/21)

παρ. 12

- Η ΑΑ δύναται, με αιτιολογημένη απόφασή της, να αποκλίνει από τα μη υποχρεωτικά κριτήρια, μετά από γνώμη του ΤΣΚ της ΓΓΥ του ΥΠΟΜΕ

παρ. 13

- εισάγεται νέος τύπος , σε αντικατάσταση του ισχύοντος, ως προς τη βαθμολόγηση των οικονομικών προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης εκπόνησης **Μελετών και ΠΤΛΕΥ**
- Ο νέος τύπος αποσυνδέεται πλήρως από την προεκτιμώμενη αμοιβή της μελέτης, η οποία αφαιρείται από τον παρονομαστή του κλάσματος. Ειδικότερα ο νέος τύπος είναι ο ακόλουθος:

$$ΒΟΠ_i = (120 * \epsilon) / (20 + \epsilon)$$

σε αντικατάσταση του ισχύοντος

$$ΒΟΠ_i = 100 \times (1 - ΟΠ_i / ΠΑ)$$

Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές – άρ. 88
(Ισχύς από : 1/06/21)

Τροποποίηση αποκλειστικής προθεσμίας – παρ. 1

- Τροποποίηση αποκλειστικής προθεσμίας στον προσφέροντα να παράσχει εξηγήσεις για την ΑΧΠ, από 10 ημερολογιακές σε 10 εργάσιμες
- μόνον εφόσον προκύπτουν τέτοιες αμφιβολίες η ΑΑ οφείλει να ζητήσει τις διευκρινίσεις ως προς τη σύνθεση της προσφοράς που κρίνει σκόπιμες, προτού, ενδεχομένως, την απορρίψει
  - προτεινόμενη τιμή σε υποβληθείσα προσφορά είναι σημαντικά χαμηλότερη από εκείνη που προτείνεται με τις λοιπές προσφορές ή από τη συνήθη αγοραία τιμή
  - τις αμοιβές του προσωπικού,
  - τη συνεισφορά στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης,
  - την τήρηση των κανόνων ΥΑΕ και των πωλήσεων επί ζημία, και, αφετέρου,
  - το κατά πόσον στην προτεινόμενη **τιμή** ενσωματώνονται όλες οι δαπάνες που προκύπτουν από τις τεχνικές πτυχές της προσφοράς

Χαρακτηρισμός μίας προσφοράς ως ΑΧΠ

- Παροχή αιτιολογίας της προσφοράς των συμμετεχόντων προς απόδειξη της φερεγγυότητας της προσφοράς τους
- Εισάγεται νομοθετικό τεκμήριο για τον χαρακτηρισμό μίας προσφοράς ως ΑΧΠ
- **Δυνατότητα ΑΑ περί κρίσης προσφορών ως ΑΧΠ**
  - Πλέον τίθεται **ενδεικτικό κατώφλι** ποσοστού έκπτωσης με **απόκλιση > 10% από τον μ.ό. του συνόλου των προσφορών**
  - η υπέρβαση του κατωφλίου οδηγεί σε **αυτόματη απόρριψη** των προσφορών που το υπερβαίνουν, αλλά
    - ώστε να ήθελε ευλόγως θεωρηθεί ότι κατ' αρχήν προκύπτει ένδειξη περί ΑΧΠ, η οποία χρήζει αιτιολόγησης
    - Δυνατότητα ΑΑ περί κρίσης και για προσφορές με **μικρότερη ή καθόλου απόκλιση από το όριο του 10%**

Εξουσιοδότηση στους καθ' ύλην αρμόδιους Υπουργούς

- ανά είδος σύμβασης, να ορίζουν, με ΥΑ,
- τη μέθοδο, τους όρους και τα ειδικότερα ζητήματα, δυνάμει των οποίων μία προσφορά κρίνεται ως ΑΧΠ, καθώς και
- τον τρόπο σύνδεσης των κριτηρίων αξιολόγησης των ΑΧΠ με συναφείς μηχανισμούς καταγραφής και παρατηρητήρια τιμών καθώς και
- κριτήρια βάσει των οποίων η ΑΑ μπορεί να αποκλίνει από τα αναφερόμενα σε αυτές

A-45 ΕΛΛΑΔΗΣΥ

- το φαινόμενο της υποβολής ΑΧΠ στις ΔΣ δεν φαίνεται ότι μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο με την ως άνω προτεινόμενη ρύθμιση.
- Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι πραγματικές συνθήκες στην αγορά, ώστε να αναμορφωθούν, ενδεχομένως οι τιμές των περιγραφικών τιμολογίων των έργων και οι προεκτιμώμενες αμοιβές των μελετών και
- οι σχετικοί προϋπολογισμοί των δημοπρατούμενων συμβάσεων να καταρτίζονται από τις ΑΑ με βάση στοιχεία που θα προσεγγίζουν τις **πραγματικές τιμές της αγοράς**
- ανάλυση κόστους

Κρίσιμα Θέματα ΑΧΠ (1/2)

13/2020 ΑΕΠΠ

- Η ΑΑ παρέλειψε να ζητήσει διευκρινίσεις από τις 4 πρώτες κατά σειρά μειοδοσίας για την τιμή και το κόστος που έκαστη εξ αυτών προτείνει στην προσφορά της,
- Η ΑΕΠΠ ανέπεμψε δε την εν λόγω υπόθεση στην ΑΑ προκειμένου τούτη, κατ' εφαρμογή του άρθρου 88 του Ν.4412/2016, να καλέσει τις εν λόγω 4 εταιρίες να παράσχουν διευκρινίσεις και να εξηγήσουν την τιμή και το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους

ΕΛ ΣΥΝ 1325/2019 Τμήμα VI

- Α') την ανάπτυξη επαρκούς ανταγωνισμού με τη συμμετοχή στο διαγωνισμό 16 εταιρειών
- Β') την μη υποβολή ενστάσεων ώστε να δημιουργήσουν στην ΑΑ αμφιβολίες ως προς τη φερεγγυότητα των υποβληθεισών προσφορών
- **ΚΡΙΝΕΙ ΟΤΙ :**
- ο Δήμος κρίνοντας σιωπηρά ότι στην προκειμένη περίπτωση οι επίμαχες οικονομικές προσφορές **δεν παρίστανται ΑΧΠ λόγω της φύσης και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του συγκεκριμένου έργου**
- δεν υπερέβη τα άκρα όρια της διακριτικής του ευχέρειας

Κρίσιμα Θέματα ΑΧΠ (2/2)

ΑΕΠΠ 286/2020

- από τη νομολογία ΕλΣυν προκύπτει ως **ενδεικτικό κατώφλι** ποσοστού έκπτωσης το **50%**
- η υπέρβαση του οποίου δεν οδηγεί σε αυτόματη απόρριψη των προσφορών που το υπερβαίνουν, αλλά
  - απαιτεί την παροχή αιτιολογίας της προσφοράς των συμμετεχόντων
  - περίπτωση που εν προκειμένω δεν συντρέχει αφού το προσφερόμενο ποσοστό έκπτωσης του 1ου μειοδότη είναι 46,89% και δεν υπερβαίνει καν το **ενδεικτικό αυτό κατώφλι του 50%**,

Ελ Συν 383/2017 Κλιμ. Ε'

- το ποσοστό του 50% επί της προϋπολογιζόμενης δαπάνης που χρησιμοποιήθηκε ως κατώφλι για τον προσδιορισμό της προσφοράς της 1ης μειοδότης εταιρείας ως ασυνήθιστα χαμηλής αποτελεί **τυχαίο και αυθαίρετο κριτήριο**